

“HET HAD WEL IETS VAN DE OSCARUITREIKINGEN”, SCHREEF *NRC HANDELSBLAD* OP 1 APRIL 2001, IN EEN REPORTAGE OVER DE EERSTE HOMOHUWELIJKEN TER WERELD. “HONDERD JOURNALISTEN, VIJFTIEN CAMERAPLOEGEN EN DERTIG FOTOGRAFEN UIT BINNEN- EN BUITENLAND WAREN ERBIJ”, MELDDE DE KRANT. JOB COHEN, TOEN BURGEMEESTER VAN AMSTERDAM, VOLTROK DIE DAG DE EERSTE VIER HOMOHUWELIJKEN.

TEKST: MAARTEN DALLINGA | BEELD: HADEWYCH VEYS

S + A + M + E + N

HET GELUKKIGE HUWELIJK

In heel 2001 werden in Nederland ruim 1.300 man-man-huwelijken gesloten. Tot 2016 trouwden ruim tienduizend mannenparen. Meestal gaat het goed. De kans dat een huwelijk tussen twee mannen strandt, is ongeveer vijftien procent. Bij vrouw-vrouw-huwelijken eindigt ruim dertig procent in een scheiding, bij heterohuwelijken is die kans zo'n achttien procent. Mannen die in 2015 met een man trouwden, trouwden over het algemeen op latere leeftijd (gemiddeld 43 jaar) dan mannen in een heterorelatie (gemiddeld 37 jaar). Bijna een vijfde van de mannen in een homohuwelijk was tijdens de bruiloft 55 jaar of ouder. Ook is bij man-man-huwelijken het leeftijdsver-

schil tussen beide partners het grootst. In 2015 was dat verschil gemiddeld 7,5 jaar. Bij meer dan een kwart van de huwelijken tussen twee mannen was het leeftijdsverschil meer dan tien jaar.

CIJFERS

- In 2015 werden in Nederland 647 man-man-huwelijken gesloten.
- Daarbij was er in 56 gevallen een leeftijdsverschil van twintig jaar of meer.
- Dat jaar gaven 184 keer een Nederlandse en een buitenlandse man elkaar het jawoord. ►

BRON: CBS (MEEST RECENTE CIJFERS).

“WIJ BEGRIJPEN
ELKAAR”

MARCELINO & RAYMOND

MARCELINO
OVERHEMD: H&M
VLINDERDAS: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK

RAYMOND
OVERHEMD: H&M
STROPDAS: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK

MARCELINO & RAYMOND

MARCELINO FARIGU (31) EN RAYMOND GORIS (32) ZIJN VERSTANDELIJK BEPERKT. NA EEN JARENLANGE VRIENDSCHAP KREGEN ZE EEN RELATIE. IN 2014 TROUWDEN ZE. ZE WONEN SAMEN EN HEBBEN VEEL AAN ELKAAR.

◀ ZIE VORIGE PAGINA

M: “Ongeveer twaalf jaar geleden kwamen we elkaar voor het eerst tegen. Ik werkte toen bij een biologische bakker in Zutphen. Raymond kwam langs en ik vond hem meteen leuk. We spraken af dat we elkaar een week later zouden zien bij de bushalte.”
R: “We zijn toen naar mijn huis gelopen. Marcelino zat nog in de kast en daar hebben we veel over gepraat. Al snel werden we vrienden. Wij begrijpen elkaar en hebben veel aan de ander. Zo help ik Marcelino met lezen en schrijven.”
M: “In 2011 ging ik met een bosje bloemen naar Raymond om hem verkering te vragen. Toen kregen we een relatie. Ik heb hem ook ten huwelijk gevraagd, op een avond met kaarsjes en een muziekje.”
R: “Ik zei meteen ‘ja’, ik had wel verwacht dat hij me zou vragen. We trouwden op 4 juni 2014. Het was echt dat we naar het geluk gingen die dag. We reden eerst naar een kasteel om trouwfoto’s te maken. Daar was een mooie tuin met mooie bloemetjes. Toen we weer thuiskwamen, stonden

alle gasten ons op te wachten. Ik voelde veel blijdschap en emotie.”
M: “We gaven elkaar het jawoord in het gemeentehuis van Doetinchem. We hadden zelf muziek uitgekozen: *Avond* van Boudewijn de Groot. De trouwambtenaar vertelde ook iets over Raymonds vader.”
R: “Die overleed toen ik twee jaar was. De dag na ons huwelijk hebben we ons trouwboeket naar zijn graf gebracht, dat vond ik een mooi gebaar.”
M: “We wonen zelfstandig samen in Doetinchem, samen met ons Cesar-hondje Spikey.”
R: “Kinderen in de buurt roepen weleens ‘homo’ als we hem uitlaten. Dat is niet leuk. Of we zelf kinderen willen? Daar hebben we het wel over gehad. Misschien in de toekomst. Omdat we beiden een lichte beperking hebben, zijn er natuurlijk wel risico’s.”
M: “Ruzie hebben we eigenlijk nooit, alleen af en toe wat woorden.”
R: “Marcelino wil vaak heel veel kopen. Dan zeg ik: ‘We kunnen ons geld maar één keer uitgeven.’ Ik zeg altijd dat ik niet boos op hem ben. Ik vind het gewoon belangrijk om duidelijk te zeggen wat ik vind.”
M: “Raymond is heel netjes met poetsen en schoonmaken. ‘Er moet ook geleefd worden’, zeg ik soms. Dan stel ik voor om samen wat leuk te gaan doen.”
R: “Door Marcelino heb ik meer rust in mijn leven gekregen.”

JAN & JURJEN

JAN ABSPOEL (81) EN JURJEN SCHOLTEN (74) ZIJN AL VIJFTIG JAAR SAMEN. ZE TROUWDEN IN 2001 – VRIJWEL DIRECT TOEN HET KON. NIET OM DE ROMANTIEK, MAAR UIT PRAKTISCHE OVERWEGINGEN. ZE DOEN ZOVEEL MOGELIJK SAMEN, MAAR ZIJN BANG DAT DAAR STRAKS EEN EINDE AAN KOMT.

Jan: “Ik kwam Jur in 1967 tegen in de DOK, De Odeon Kelder. Dat was een wereldberoemde nichtensociëteit onder het Odeon-gebouw in Amsterdam.”

Jurjen: “Ik zat aan de bar met een toma-tensap en Jan liep langs. Hij zei: ‘Ik vind je wel aardig.’”
Jan: “Jur had een heel mooi vest aan. Rood met een blauwe baan, dat weet ik nog precies. En ik viel op z’n ogen. Die waren heel sprankelend blauw. We kwamen aan de praat en daarna heb ik hem naar huis gebracht.”
Jurjen: “Toen zei ik wel: ‘Geen Haarlemmerdijkjes!’, dus niet mee naar boven. Na een paar maanden ben ik bij hem blijven slapen en dat was het begin.”
Jan: “Die eerste keer seks was heerlijk. Dat vond ik erg belangrijk. Als je geen seks met iemand kunt hebben, blijf je niet bij mekaar, dan is de ander echt een dooie lul.”
Jurjen: “Onze ouders accepteerden de relatie gelukkig.”
Jan: “Mijn vader zei, nadat ik uit de kast was gekomen: ‘Het wordt een moeilijker leven voor je en ik kan je er niet mee helpen, want ik heb er geen verstand van.’”
Jurjen: “Ook op het werk hebben we er nooit moeite mee gehad. Jan was directeur bij een onderdeel van Philips en toen hij afscheid nam, werd ook ik uitgenodigd voor een diner met de ondernemingsraad. Het was niet gebruikelijk dat de partner daarbij was, maar ik was regelmatig in het bedrijf komen kijken. Ze zeiden: ‘Meneer Scholten kent ons en wij kennen hem. Die wijven hebben we hier nooit gezien.’”
Jan: “We wonen sinds 1970 samen in Den Bosch en in 2001 zijn we getrouwd. Dat leek ons wel makkelijk, dan was alles juridisch goed geregeld.”
Jurjen: “Er was in de politiek hard voor het homohuwelijk gevochten, we vonden ook dat we dat moesten belonen. We trouwden dus niet om de romantiek. Toch moest ik janken bij het jawoord.”
Jan: “We doen het liefst alles samen. We lachen om hetzelfde.”
Jurjen: “En als we op reis zijn, kijken we naar hetzelfde. We hoeven soms bijna niks tegen de ander te zeggen. We zijn wel een beetje een eeneiige tweeling geworden.”
Jan: “Nu is het: hoelang nog? We zijn al op leeftijd, dat houdt ons soms wel bezig. Ik hoop dat we nog een paar jaar samen zijn. Ik moet er niet aan denken dat hij er niet meer zou zijn. Dat lijkt me verschrikkelijk, de gedachte, ik kan er niet tegen. Ik kan niet zonder Jur. Als ik even niet weet waar hij is, dan word ik al onrustig.”
Jurjen: “Als Jan weg zou vallen, zou ik daar denk ik beter tegenkunnen dan andersom. Hij is voor zijn werk altijd veel op reis geweest. Ik ben gewend het leuk te maken voor mezelf.”
Jan: “Het lekkerst zou ik vinden: samen in een vliegtuigongeluk. Klap, boem, dood. Maar dat is natuurlijk wel egoïstisch.”

“WE ZIJN EEN BEETJE EEN EENEIIGE TWEELING GEWORDEN”

JAN & JURJEN

JAN
OVERHEMD: H&M
VLINDERDAS: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK

JURJEN
OVERHEMD: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK
SCHOENEN: VAN LIER
STROPDAS: RIVER ISLAND

“BONJE ZOENEN WE
ER ALTIJD WEL UIT”

IVO & JEAN MARC

IVO
OVERHEMD: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK
SCHOENEN: VAN LIER
STROPDAS: RIVER ISLAND

JEAN MARC
VLINDERDAS: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK

IVO & JEAN MARC

TOEN ZE 12,5 JAAR SAMEN WAREN, HURDEN IVO VAN HARMELEN (51) EN JEAN MARC REINOLD (48) EEN HEEL THEATER AF OM DAT TE VIEREN. MET CABARETIERS ALEX KLAASEN EN MARTINE SANDIFORT OP HET PODIUM. INMIDDELS ZIJN ZE VIJFTIEN JAAR GETROUWD. ZE WONEN SAMEN IN DEN BOSCH.

◀ ZIE VORIGE PAGINA

I: “Op een avond in 1989 werd ik door Jean Marc versierd, in de Wolkenkrabber, het toenmalige homocafé in Utrecht. Jean Marc werkte daar.”

JM: “Ik viel op Ivo’s guitige lach en sprankelende ogen. Na sluitingstijd bleef hij voor een naborrel. We hebben toen gedanst en gezoend, waarna we naar mijn studentenkamer zijn gegaan.”

I: “Ik werd heel vrolijk van zijn onbevangenheid. Jean Marc was vrijer dan ikzelf, dat vond ik aantrekkelijk. Die eerste nacht samen was geweldig. Een paar dagen later – ik woonde in Zaltbommel – besloot ik weer naar Utrecht te rijden, omdat ik Jean Marc zo miste. Toen hij de deur opendeed, bleek dat we precies dezelfde trui aanhadden, alleen in een andere kleur.”

JM: “Sinds die dag zijn we bijna altijd bij elkaar blijven slapen.”

I: “In 1990 gingen we samenwonen en op 19 februari 1998 zijn we een geregistreerd partnerschap aangegaan.”

JM: “We wilden gebruikenmaken van ons recht en aan de buitenwereld laten zien dat we gelijkwaardig zijn aan hetero-stellen. Maar het was ook gewoon heel praktisch. Zo konden we financiële dingen goed regelen. We hebben er een leuk feestje van gemaakt. We zagen het echt als trouwen, zo noemden we het ook.”

I: “In 2002 zijn we officieel getrouwd, ook op 19 februari. We hebben dat klein gehouden, het was vooral een formele aangelegenheid. We waren voor ons gevoel dus al getrouwd. We vergaten elkaar zelfs te kussen na het jawoord.”

JM: “Twee maanden later gaven we een groot feest voor vrienden, familie en collega’s. Omdat we toen 12,5 jaar samen waren, hadden we een theater in Zaltbommel afgehuurd. Cabaretiers Alex Klaasen en Martine Sandifort stonden op het podium.”

I: “En een vriend van ons was zogenaamd buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand. Hij zou ons in de echt verbinden. Onze gasten wisten nog niet dat we al getrouwd waren. Dat hebben we toen verteld.”

JM: “Onze burens zongen die avond in een liedje dat wij tijdens carnaval altijd met andere mannen zongen. Dat was voor sommigen wel even schrikken.”

I: “Ook ons 25-jarig samenzijn hebben we met onze dierbaren gevierd, opnieuw met een aantal artiesten. We vierten graag het geluk, dat vinden we belangrijk.”

JM: “Maar op straat durven we onze liefde voor elkaar niet altijd te tonen. Zo lopen we nog steeds niet met een fijn gevoel hand in hand. We voelen ons niet altijd veilig.”

I: “Daarom zijn we ook allebei vrijwilliger bij het COC en betrokken bij de organisatie van Roze Zaterdag 2017 in Den Bosch. De emancipatie is gewoon nog niet klaar.”

JM: “We zijn nog altijd heel gelukkig samen. We hebben weleens bonje, maar dat zoenen we er dan wel weer uit.”

I: “Ik twijfel nooit aan onze relatie. We zijn er voor elkaar, juist ook in minder mooie tijden.”

AP & HANS

MEER DAN TWINTIG JAAR WAREN ZE ALLEBEI MET EEN VROUW GETROUWD: AP WILLEMSSEN (66) EN HANS DERKSEN (55). HET ECHE GELUK VONDEN ZE TOEN ZE ELKAAR TEGENKWAMEN. IN 2009 TROUWDEN ZE OPNIEUW. DE TWEE WONEN SAMEN IN EMMERICH AM RHEIN, NET OVER DE GRENS BIJ ARNHEM.

A: “Ik was 27 jaar getrouwd en besepte niet waarom ik niet echt gelukkig was, totdat ik via een vrijwilligersklus met een man in contact kwam die mij de ogen opende. Uiteindelijk besloot ik bij mijn vrouw en twee dochters weg te gaan en ging ik op mezelf wonen. Via een homochatsite kwam ik toen met Hans in contact.”

H: “Dat was vijftien jaar geleden. Ik was toen ruim twintig jaar getrouwd en merkte dat ik steeds meer naar mannen keek. Nadat ik voor mijn vrouw, zoon en dochter uit de kast was gekomen, wilde ik het ook mijn ouders vertellen. Dat was de zwaarste dag van mijn leven, ik zag er erg tegenop. Ze waren heel verdrietig om de hele situatie, maar accepteerden het gelukkig wel.”

A: “Dertien jaar geleden gingen we samenwonen en we hebben het nog steeds heel fijn. Oké, Hans is weleens wat rommelig en ik ben heel precies, maar als hij een avond weg is, voel ik mij niet plezierig.”

H: “Ik vind het moeilijk om in slaap te komen als Ap er niet is. Mensen zullen wel denken: wat is dat voor een stel?”

A: “Maar het is gewoon zo, we hebben het erg goed samen. We hebben ook nooit ruzie en tegen elkaar aankruipen is nog net zo fijn als in het begin.”

H: “Ap heeft me ten huwelijk gevraagd in Keulen tijdens Christopher Street Day. We stonden naar de optocht te kijken, toen iemand met een enorm spandoek langskwam met een huwelijksaanzoek. Ik hoefde er geen moment over na te denken. Trouwen was voor ons dé manier om onze omgeving te laten zien dat we gelukkig zijn.”

A: “Het mooist vond ik dat mijn kinderen en die van Hans onze getuigen waren. Dat had voor ons extra lading, omdat we ons gezin in de steek hadden gelaten. Dit was voor ons een bevestiging dat het goed zat.”

H: “De hele dag was prachtig. Toen we de trouwzaal binnenkwamen, klonk *Make You Feel My Love* van Adele. Iedereen was ontroerd en begon te applaudisseren. Iemand schreef in ons trouwboek dat de liefde bijna te voelen was.”

A: “Kiezen voor ons gevoel heeft ons, na een moeilijke periode, heel veel opgeleverd. Hans is het mooiste wat mij is overkomen.” ■

SET STYLING: RENÉE BARTRAM | HAAR EN MAKE-UP: BORCA FLORENTINUS | PRODUCTIE: ROEL JANSSEN

“TEGEN ELKAAR AANKRUIPEN IS NOG NET ZO FIJN ALS IN HET BEGIN”

AP & HANS

AP
OVERHEMD: H&M
VLINDERDAS: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK

HANS
OVERHEMD: H&M
PAK: PAKKENFABRIEK
STROPDAS: RIVER ISLAND